

IRAKASKUNTZA-GIDA

2012/13

Ikastegia

160 - Gizarte Langintzako Unibertsitate Eskola

Zikl.

1. zikloa

Plana

TRABA102 - Gizarte Langintzan diplomatua

Ikastaroa

3. maila

IRAKASGAIA

16021 - Osasun Publikoa eta Gizarte-Lana

ECTS kredituak:

4,35

GAITASUNAK / AZALPENA / HELBURUAK

- Osasun eta gaixotasunaren konzeptuak bereiztu.
- Osasun publikoaren garrantzia aztertu: Metodo epidemiologikoaren teorian eta erabileran trebatu. Populazioaren banaketa deskribatu eta aztertu.
- Gaitzen epidemiologia deskribatu.
- Osasunaren determinatzaileak, arrisku faktoreak eta gaitzen eragileak bereiztu eta horren kontrako jokoerak detektatu eta proposatu osasun hezkuntza landuz.

GAI ZERRENDA

- 1.- OSASUN PUBLIKOA: Osasun publikoaren historia eta bilakaera. Gaur egungo Osasun publikoaren kontzeptua. Osasun publikoaren atalak.
- 2.- OSASUN KONTZEPTUA: Osasunaren kontzeptua. Multikausalitatea eta multieftibitate. Kausa laguntzailea, kausa nahikoa eta kausa beharrezkoa. Osasunaren determinatzaileak.
- 3.- OSASUN-HEZKUNTZA: Garrantzia. Helburua. Osasun hezkuntzarako programak. Nork egiten du osasun hezkuntza. Osasun hezkuntzarako metodoak.
- 4.- OSASUNAREN PROMOZIOA: Osasunaren promozioa: Bizitzaren aldi ezberdinetan: Zahartzaroa. Gizakiaren iharduera ezberdinak.
- 5.- EPIDEMIOLOGIA ETA DEMOGRAFIA :
  - Epidemiologia
  - Epidemiologiaren helburuak
  - Metodo zientifikoa eta metodo epidemiologikoa
  - Metodo epidemiologikoaren pausuak : Epidemiologia deskriptiboa, hipotesiak bota, epidemiologia analitikoa eta teoriak atera.
  - Ikerketa deskriptiboak.
  - Ikerketa analitikoak: Kohorte ikerketak eta Kasu-kontrol ikerketak.
  - Demografia
  - Demografia estatikoa eta dinamikoa.
- 6.- ELIKADURA ETA ELIKAGAIK
  - Elikagaietan dauden mantenugaiak.
  - Elikagai-taldeak.
  - Dieta egokia.
- 7.- GAIXOTASUN KUTSAKORRAK ETA EZ KUTSAKORRAK: Gaixotasunen garrantzia. Gaixotasunen sailkapena.
  - Gaixotasun kutsakorak
  - Gaixotasun kutsakorren epidemiologia eta prebentzio orokorra.
  - Ura eta elikagaien bidez kutsatzen diren gaixotasunak: Sukar tifoidea eta paratifikoa. Kolera. Shigellosia edo disenteria bazilarra. Hepatitis enterikoak (A, E).
  - Airearen bidez kutsatzen diren gaixotasunak: Tuberkulosia. Gaixotasun meningokozikoa. Gripea. Hotzeri arrunta. Neumonia neumokozikoa. Legionelosisia.
  - Elkar ζ ukipena edo inokulazioaren bidez kutsatzen diren gaixotasunak:
  - Sexu ζ transmisiozko gaixotasunak. Hepatitis parenteralak (B, C, D). H.I.E.S.A. Tetanosa.
  - Antropozoonosiak: Karbunkoa. Toxoplasmosia. Creutzfeld-Jakob-en gaixotasuna.
  - Artropodoen bidez kutsatzen diren gaixotasunak: Paludismoa. Izurria. Sukar horia. Tifus exantematikoa. Sukar errepikaria. Tripanosomiasiak. Leishmanisiak.
  - Gaixotasun ez kutsakorak

- Gaixotasun ez-kutsakorren epidemiologia eta prebentzio orokorra.
  - Gaixotasun kardio-baskularrak : Bihotzeko gaixotasun iskemikoa. Hipertentsio arteriala. Gaixotasun zerebro-baskularrak.
  - Neoplasiak
  - Gaixotasun endokrino eta metabolikoak: Diabetes mellitusa. Obetsitatea.
  - Elikadurarekin erlazionaturiko beste gaixotasun ez kutsakorrak: Anemiak. Anorexia. Bulimia.
  - Nerbio-sistemaren gaixotasun degeneratiboak: Alzheimer-a. Zahartzaroaren dementzia. Parkinson-a.
  - Buruko gaitzak.
  - Minusbaliotasun fisiko, psikiko eta sentsorialak: Bizkarrezur muineko lesioak. Itsutasuna. Gorreria.
- Istripuak: Trafiko istripuak. Haurren istripuak.

METODOLOGIA

- x Eskola magistrala
- X Arazoak eta egoerak nola konpondu
- X Laborategiko praktikak
- Landa praktikak
- X Klasean ikasleen ahozko aurkezpenak (egindako lanei buruzkoak), irakurtaldiak...
- Klasean bertan talde lanak

Argibideak:

EBALUAZIOA

- Test motako azterketa idatzia
- Praktikak (ariketak, kasuak edo buruketak)
- Taldeko lanak
- Lanen, irakurketen... aurkezpena

Argibideak:

Lan taldetan parte hartu ez dutenek edo klasera ez direnak etortzen azterketa idatzi propio baten parte hartu beharko dute, nota zati hori eskuratzeko

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

BIBLIOGRAFIA

Oinarrizko bibliografia

- Piédrola Gil. Medicina Preventiva y Salud Pública. Ed. Masson. 10ª ed. Barcelona, 2001.
- Serra Majem LI, Aranceta Bartrina J, Mataix Verdú J. Nutrición y Salud Pública. Métodos, bases científicas y aplicaciones.
- Colimon KM. Fundamentos de Epidemiología. Ed. Díaz de Santos. Madrid, 1990

Gehiago sakontzeko bibliografia

Aldizkariak

Interneteko helbide interesgarriak